

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 20. janvāris),

ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Lēmuma 2004/904/EK īstenošanai attiecībā uz finanšu korekciju procedūrām saistībā ar Eiropas Bēgļu fonda līdzfinansētajām darbībām

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 51/2)

(Autentiski ir tikai teksti angļu, čehu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, poļu, portugāļu, slovaku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodās)

(2006/400/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2004. gada 2. decembra Lēmumu 2004/904/EK, ar ko izveido Eiropas Bēgļu fondu laikposmam no 2005. gada līdz 2010. gadam ⁽¹⁾, un jo īpaši tā 25. panta 3. punktu un 26. panta 5. punktu,

apspriedusies ar komiteju, kas izveidota saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 11. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Lai būtu iespējams atgūt nepamatoti izmaksātas summas, ievērojot Lēmuma 2004/904/EK 24. panta 1. punktu, dalībvalstīm ir jāziņo Komisijai par atklātajiem pārkāpumiem un par administratīvo procedūru vai tiesvedības gaitu.

(2) Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 2. punkts paredz, ka dalībvalstīm saistībā ar atsevišķiem vai sistemātiskiem [sistemiskiem] pārkāpumiem ir jāveic vajadzīgās finanšu korekcijas, pilnībā vai daļēji atceļot Kopienas ieguldījumu. Lai panāktu šā noteikuma vienādu piemērošanu visā Kopienā, ir jāizstrādā noteikumi veicamo korekciju noteikšanai un jāparedz informācijas nosūtīšana Komisijai.

(3) Ja dalībvalsts nepilda savus pienākumus, kas izriet no Lēmuma 2004/904/EK 25. panta, Komisija var pati izdarīt finanšu korekcijas saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. pantu. Lai panāktu, ka Komisija šo noteikumu piemēro pārskatāmi, ir jāizstrādā noteikumi Komisijas veicamo korekciju noteikšanai un dalībvalstīm jāparedz iespēja iesniegt savus apsvērumus.

(4) Šiem noteikumiem jābūt saskaņā ar 2002. gada 23. decembra Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienai vispārējam budžetam ⁽²⁾ (tālāk tekstā – “Finanšu regulas īstenošanas kārtība”).

(5) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Apvienotā Karaliste piedalās Padomes Lēmumu 2004/904/EK pieņemšanā un piemērošanā un tādējādi arī šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.

(6) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Īrija piedalās Padomes Lēmumu 2004/904/EK pieņemšanā un piemērošanā un tādējādi arī šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.

(7) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās Padomes Lēmumu 2004/904/EK pieņemšanā un piemērošanā un tai nav saistošs ne minētais, ne šis lēmums,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Sistēmisku pārkāpumu izmeklēšanu saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 1. punktu attiecina uz visiem projektiem, kurus tie var skart.

2. Pilnībā vai daļēji atceļot Kopienas ieguldījumu, dalībvalstis ņem vērā pārkāpumu raksturu un smagumu, kā arī Fondam nodarītos finanšu zaudējumus.

⁽¹⁾ OV L 381, 28.12.2004., 52. lpp.

⁽²⁾ OV L 357, 31.12.2002., 1. lpp., Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1261/2005 (OV L 201, 2.8.2005., 3. lpp.).

3. Pielikumā ziņojumam, kas minēts Lēmuma 2004/904/EK 28. panta 2. punktā, dalībvalstis informē Komisiju par iepriekšējā gadā uzsāktajiem pasākumiem ar mērķi atcelt atbalstu.

2. pants

1. Ja pēc Kopienas ieguldījuma atcelšanas saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 1. punktu ir jāatgūst līdzekļi, atbildīgais dienests vai organizācija uzsāk līdzekļu atgūšanas procedūru un informē atbildīgo iestādi. Informāciju par līdzekļu atgūšanu nodod Komisijai, un uzskaiti veic saskaņā ar šā lēmuma 3. pantu.

2. Ziņojumā, kas minēts Lēmuma 2004/904/EK 28. panta 2. punktā, dalībvalstis paziņo Komisijai, kā tās nolēmušas vai kā ierosina tālāk izmantot atceltos līdzekļus.

3. pants

1. Dalībvalsts funkcionālā struktūra vai dalībvalsts norīkotā publiskā struktūra saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 13. pantu (tālāk tekstā – “atbildīgā iestāde”) veic to summu uzskaiti, kas ir jāatgūst no jau izdarītajiem Kopienas atbalsta maksājumiem, un nodrošina šo summu nekavējošu atgūšanu. Pēc līdzekļu atgūšanas atbildīgā iestāde samazina savu nākamo izdevumu deklarāciju Komisijai par summu, kas ir vienāda ar atgūto summu, vai, ja šī summa ir nepietiekama, tā atmaksā starpību Kopienai. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus, sākot no termiņa pēdējās dienas un piemērojot likmi, kas noteikta saskaņā ar Finanšu regulas īstenošanas kārtības 86. pantu.

2. Iesniedzot Lēmuma 2004/904/EK 28. panta 2. punktā minēto ziņojumu, dalībvalstis nosūta Komisijai atklāto pārkāpumu uzskaitījumu, norādot atgūtās vai atgūstamās summas un, attiecīgā gadījumā, arī ierosinātās administratīvās procedūras vai tiesvedībā nodotās lietas nolūkā atgūt nepareizi izmaksātās summas.

4. pants

1. Saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 3. punkta b) apakšpunktu Komisijas veikto finanšu korekciju apmēru saistībā ar atsevišķiem vai sistēmiskiem pārkāpumiem novērtē, ja tas ir praktiski iespējams, pamatojoties uz konkrētiem dokumentiem, un to pielīdzina no Fonda nepamatoti pieprasīto izdevumu summai, ievērojot samērīguma principu.

2. Ja nelikumīgo izdevumu summa praktiski nav aprēķināma vai ja būtu nesamērīgi atcelt visus attiecīgos izdevumus, Komisija finanšu korekciju noteikšanā pamatojas uz:

a) ekstrapolāciju, izmantojot līdzīga rakstura darījumu reprezentatīvu izlasi;

vai

b) vienotu likmi, šajā gadījumā novērtējot, cik nopietni un cik lielā mērā ir pārkāpti noteikumi, kā arī atklāto pārkāpumu finansiālās sekas.

3. Ja Komisija savu nostāju pamato ar faktiem, kurus konstatējuši nevis Komisijas dienestu, bet citi revidenti, tā sagatavo pati savu slēdzienu par finanšu sekām pēc tam, kad ir izvērtējusi attiecīgās dalībvalsts veiktos pasākumus saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 2. punktu.

4. Attiecīgajai dalībvalstij uz lūgumu, kas izriet no Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 3. punkta, jāatbild divu mēnešu laikā. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija šo termiņu var pagarināt.

5. Ja Komisija ierosina finanšu korekcijas, pamatojoties uz ekstrapolāciju vai vienoto likmi, dalībvalstij, balstoties uz attiecīgajiem dokumentiem, dod iespēju pierādīt, ka patiesie pārkāpumu apmēri ir mazāki par Komisijas novērtētajiem. Dalībvalsts, vienojoties ar Komisiju, var ierobežot šīs pārbaudes apmēru, izskatot attiecīgo dokumentu samērīgu daļu vai izlasi. Izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, pārbaudei atvēlētais laiks nevar pārsniegt vēl divus mēnešus pēc 4. punktā minētā divu mēnešu perioda. Komisija ņem vērā ikvienu pierādījumu, ko dalībvalsts iesniedz noteiktajā termiņā.

6. Ja Komisija atbilstīgi Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 1. punktam aptur maksājumus vai ja pēc 4. punktā minētā termiņa beigām saglabājas maksājumu apturēšanas cēloņi, vai attiecīgā dalībvalsts nav paziņojusi Komisijai par pārkāpumu novēršanai veiktajiem pasākumiem, piemēro 26. panta 3. punktu.

7. Metodiskās norādes attiecībā uz principiem, kritērijiem un indikatīvajām skalām, kas Komisijas dienestiem jāpiemēro, nosakot korekcijas pēc vienotas likmes, ir izklāstītas šā lēmuma pielikumā.

5. pants

1. Summu atmaksāšanu Komisijai saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 3. punktu veic, ievērojot termiņu, kas norādīts saskaņā ar Finanšu regulas īstenošanas kārtības 81. pantu izdotajā iekasēšanas rīkojumā.

2. Novēlotas atmaksāšanas gadījumā piemēro kavējuma procentus, ko aprēķina, sākot no 1. punktā minētā termiņa pēdējās dienas un beidzot ar faktiskā maksājuma datumu. Šādos gadījumos piemēro procentu likmi, kas minēta šā lēmuma 3. panta 1. punktā.

3. Finanšu korekcija saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 2. punktu neskar dalībvalsts pienākumu veikt līdzekļu atgūšanu saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 2. punktu un šā lēmuma 2. panta 1. punktu, kā arī atgūt valsts atbalsta maksājumus saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pantu.

6. pants

Dalībvalstis var piemērot tādus valsts noteikumus attiecībā uz finanšu korekcijām, kas ir stingrāki par šajā lēmumā noteiktajiem.

Republikai, Luksemburgas Lielhercogistei, Ungārijas Republikai, Maltas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Austrijas Republikai, Polijas Republikai, Portugāles Republikai, Slovēnijas Republikai, Slovākijas Republikai, Somijas Republikai, Zviedrijas Karalistei un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei, Čehijas Republikai, Vācijas Federatīvajai Republikai, Igaunijas Republikai, Grieķijas Republikai, Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Īrijai, Itālijas Republikai, Kipras Republikai, Latvijas Republikai, Lietuvas

Briselē, 2006. gada 20. janvārī.

Komisijas vārdā —
Komisijas priekšsēdētāja vietnieks
Franco FRATTINI

PIELIKUMS

METODISKĀS NORĀDES ATTIECĪBĀ UZ PRINCIPIEM, KRITĒRIJIEM UN INDIKATĪVAJĀM SKALĀM, KO KOMISIJAS DIENESTI PIEMĒRO, NOSAKOT FINANŠU KOREKCIJAS SASKAŅĀ AR PADOMES LĒMUMU 2004/904/EK 25. UN 26. PANTU

1. PRINCIPI

Finanšu korekciju mērķis ir atjaunot stāvokli, kurā 100 % izdevumu, kas deklarēti līdzfinansēšanai no Fonda, atbilst piemērojamiem valsts un Kopienas noteikumiem. Tas ļauj noteikt vairākus pamatprincipus, kuri Komisijas dienestiem jāpiemēro finanšu korekciju noteikšanai:

- a) pārkāpumi ir definēti Regulas (EK) Nr. 2988/95 ⁽¹⁾ 1. panta 2. punktā. Pārkāpumi var būt atsevišķi vai sistēmiski;
- b) sistēmiski pārkāpumi ir atkārtotas kļūdas, kas rodas būtisku trūkumu dēļ vadības un kontroles sistēmās, kuras paredzētas, lai nodrošinātu pareizu grāmatvedības uzskaiti un atbilstību spēkā esošajiem noteikumiem:
 - ja ir ievēroti piemērojami noteikumi un veikti visi vajadzīgie pasākumi, lai nepieļautu, atklātu un novērstu krāpšanas gadījumus un pārkāpumus, finanšu korekcijas nav vajadzīgas,
 - ja piemērojami noteikumi ir ievēroti, bet vadības un kontroles sistēmām vajadzīgi uzlabojumi, ir jāsniedz atbilstoši ieteikumi dalībvalstij, taču finanšu korekcijas nenosaka,
 - ja atklātās kļūdas ir tikai par summām līdz EUR 4 000, dalībvalstij jālūdz izlabot kļūdas, taču finanšu korekcijas procedūru saskaņā ar Padomes Lēmumu 2004/904/EK 25. panta 2. punktu neuzsāk,
 - ja atklāj nopietnus trūkumus vadības un kontroles sistēmu darbā, kas varētu novest pie sistēmiskiem pārkāpumiem, jo īpaši piemērojamo noteikumu neievērošanas, ikreiz ir jāveic finanšu korekcijas.
- c) finanšu korekcijas summu pēc iespējas nosaka, balstoties uz katru konkrētu gadījumu, un tai jābūt vienādei ar izdevumu summu, kas attiecīgajā gadījumā nepamatoti pieprasīta no Fonda. Tomēr ne vienmēr ir iespējams konkrēti noteikt korekciju summu katram atsevišķam projektam, bet anulēt visus attiecīgos izdevumus var būt pārāk nesamērīgi. Šādos gadījumos finanšu korekciju noteikšanai Komisijai jāizmanto ekstrapolācija vai vienotas likmes;
- d) ja ir pierādījumi tam, ka attiecībā uz daudzām citām darbībām vai kādu pasākumu vai programmu notikuši viena veida kvantitatīvi nosakāmi pārkāpumi, bet nelikumīgo izdevumu noteikšana atsevišķi katram projektam nav lietderīga tās izmaksu dēļ, finanšu korekcija var balstīties uz ekstrapolāciju:
 - ekstrapolāciju var izmantot tikai tad, ja var izdalīt viendabīgu projektu kopu vai apakšgrupu ar līdzīgām iezīmēm un ja konstatēts, ka tiem visiem piemīt attiecīgais trūkums. Šajā gadījumā rezultātus, kas iegūti, rūpīgi pārbaudot nejausi atlasītu atsevišķu dokumentu reprezentatīvu izlasi, ekstrapolē uz visiem apzinātās kopas dokumentiem, ievērojot vispārpieņemtus revīzijas standartus;
- e) vienotas likmes ir jāpiemēro tad, ja atsevišķu nelikumību vai sistēmisku pārkāpumu finansiālās sekas nevar precīzi novērtēt, jo tās ir atkarīgas no ļoti daudziem mainīgajiem lielumiem vai to izpausmes ir izklidētas, piemēram, tās radušās tāpēc, ka nav veiktas pienācīgas pārbaudes, kas ļautu novērst vai atklāt pārkāpumus, vai nav ievērots kāds atbalsta piešķiršanas priekšnosacījums vai Kopienas noteikums, bet liegt visu attiecīgā atbalsta summu būtu nesamērīgi:
 - korekcijas pēc vienotas likmes nosaka atkarībā no novēroto vadības un kontroles sistēmas trūkumu un atsevišķo pārkāpumu apmēriem un to finansiālajām sekām. Komisijas pieņemtais sistēmu elementu iedalījums pamatelementos un palīgelementos, nosakot novēroto trūkumu apmērus, ir norādīts 2.2. iedaļā, bet vienoto likmju indikatīvā skala korekciju vajadzībām ir dota 2.3. iedaļā. Korekcijas pēc vienotas likmes piemēro visiem attiecīgā pasākuma vai pasākumu izdevumiem, ja nepilnības neaprobežojas tikai ar dažām izdevumu jomām (atsevišķiem projektiem vai projektu veidiem), jo tad tās piemēro tikai izdevumiem šajās jomās. Vieniem un tiem pašiem izdevumiem parasti piemēro tikai viena veida korekciju;

(1) OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

- f) jomās, kurās pārkāpuma smaguma novērtēšanā iespējamas interpretācijas, piemēram, vides apsvērumu neievērošanas gadījumā, korekcijas piemēro, ja bijusi klaja noteikumu neievērošana un ja ir skaidri nosakāma saikne ar Kopienas līdzfinansēto pasākumu;
- g) neatkarīgi no Komisijas piedāvātā korekciju veida dalībvalstij ikreiz dod iespēju pierādīt, ka Fonda patiesie zaudējumi vai zaudējumu risks, kā arī pārkāpumu apmēri vai smagums ir mazāki, nekā tos novērtējuši Komisijas dienesti. Procedūra un termiņi ir noteikti šā lēmuma 4. panta 4. līdz 6. punktā;
- h) atšķirībā no korekcijām, ko dalībvalstis veic saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 2. punktu, finanšu korekcijas, par kurām lemj Komisija saskaņā ar 26. panta 3. punktu, vienmēr paredz samazināt Kopienas kopējo finansējumu, kas atvēlēts attiecīgajai programmai;
- i) ja dalībvalsts revīziju sistēma – valsts kontrole, iekšējās vai ārējās revīzijas – atklāj pārkāpumus un dalībvalsts saprātīgā laikposmā veic attiecīgās korekcijas saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 25. panta 2. punktu, Komisija var nenoteikt finanšu korekcijas saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 2. punktu un dalībvalsts ir tiesīga atkal izmantot šos līdzekļus. Pretējā gadījumā Komisija var veikt korekcijas, balstoties uz valsts revīzijas iestāžu atzinumu, tādā pat veidā kā ES revīzijas iestādes atklātu pārkāpumu gadījumā. Ja Komisija savu nostāju sagatavo, balstoties uz citas ES revīzijas iestādes atklātiem un pilnībā dokumentētiem faktiem, tā pēc dalībvalsts iespējamo atbilžu izskatīšanas formulē pati savu slēdzienu attiecībā uz finansiālajām sekām.

2. VIENOTĀS LIKMES KOREKCIJU KRITĒRIJI UN SKALAS

2.1. Kritēriji

Kā iepriekš norādīts 1. punkta c) apakšpunktā, korekcijas pēc vienotas likmes var paredzēt tad, ja pārbaudē iegūtā informācija neļauj precīzi ar statistikas līdzekļiem vai, atsaucoties uz citiem pārbaudāmiem datiem, novērtēt pārkāpuma finansiālās sekas atsevišķā vai vairākos gadījumos, bet tā savukārt ļauj secināt, ka dalībvalsts nav pienācīgi pārbaudījusi saņemto pieprasījumu pamatotību.

Korekciju veikšana pēc vienotas likmes jāapsver tad, ja Komisija atklāj, ka nav pienācīgi veikta kontrole, kas nepārprotami izriet no regulas, vai uz tās nepieciešamību netieši norāda skaidri formulēts noteikums (piemēram, ierobežots atbalsts noteikta veida projektiem) un kontroles trūkums var radīt sistēmiskus pārkāpumus. Šādu korekciju veikšana jāapsver arī tad, ja Komisija atklāj nopietnus trūkumus vadības un kontroles sistēmās, kuru dēļ rodas ievērojami piemērojamo noteikumu pārkāpumi, vai ja tā atklāj atsevišķus pārkāpumus. Korekcijas pēc vienotas likmes der veikt arī tad, ja pašu dalībvalstu kontroles dienesti atklāj šādus pārkāpumus, bet dalībvalsts saprātīgā laikposmā nav veikusi vajadzīgās korekcijas.

Lemjot par finanšu korekciju pēc vienotas likmes un par tās apmēriem, galvenais apsvēruma, ko ņem vērā, ir zaudējumu riska pakāpe, kurai kontroles trūkumu dēļ tiek pakļauti Kopienas līdzekļi. Tādējādi, veicot korekciju, ir jāievēro samērīguma princips. Bez tam ir jāņem vērā arī šādi faktori:

- 1) vai pārkāpumus novēro atsevišķos, daudzos vai visos gadījumos;
- 2) vai trūkumi ir saistīti ar vadības un kontroles sistēmas efektivitāti kopumā vai ar konkrēta sistēmas elementa efektivitāti, proti, ar atsevišķu funkciju veikšanu, kuras nodrošina to izdevumu likumību, pareizību un pamatotību, kas deklarēti līdzfinansējuma saņemšanai no Fonda saskaņā ar piemērojamiem valsts un Kopienas noteikumiem (sk. 2.2. iedaļu tālāk tekstā);
- 3) trūkumu nozīmīguma pakāpe, ņemot vērā visas administratīvās, fiziskās un citas paredzētās pārbaudes;
- 4) pasākumu neizsargātība pret krāpšanas gadījumiem, īpaši attiecībā uz ekonomiskajiem stimuliem.

2.2. Vadības un kontroles sistēmu elementu klasifikācija, piemērojot finanšu korekcijas pēc vienotas likmes sakarā ar sistēmas trūkumiem vai atsevišķiem pārkāpumiem

Fonda vadības un kontroles sistēmas ietver vairākus dažāda svarīguma elementus vai funkcijas, kuru mērķis ir nodrošināt līdzfinansēšanai deklarēto izdevumu likumību, pareizību un pamatotību. Aprēķinot korekcijas pēc vienotas likmes gadījumos, kad konstatēti trūkumi šajās sistēmās vai atsevišķi pārkāpumi, ir lietderīgi iedalīt vadības un kontroles sistēmu funkcijas pamatelementos un palīgelementos.

Pamatelementi veic neaizstājamās funkcijas, lai nodrošinātu no Fonda atbalstīto projektu likumību, pareizību un saturskaites jēgu, savukārt palīgelementi kalpo vadības un kontroles sistēmas kvalitātes uzlabošanai un palīdz tai pienācīgi nodrošināt pamatfunkciju izpildi.

Tālāk ir uzskaitīta lielākā daļa elementu, kas raksturīgi labām vadības un kontroles sistēmām un labai revīzijas praksei. Novēroto trūkumu un atsevišķo pārkāpumu smagums var būt ļoti atšķirīgs, tādēļ Komisija šos gadījumus izvērtē, jo īpaši ņemot vērā 2.4. iedaļu.

2.2.1. Pamatelementi, kas nodrošina līdzfinansējuma pamatotību

1. Procedūru izstrādāšana un piemērošana sakarā ar subsīdiju pieteikumiem, pieteikumu izvērtēšanu, finansējamo projektu atlasīšanu un darbuzņēmēju un piegādātāju izraudzīšanos, attiecīgo subsīdiju konkursu izsludināšanu saskaņā ar attiecīgās programmas procedūrām:
 - a) attiecīgā gadījumā – atbilstība publiskošanas, iespēju vienlīdzības un publiskā iepirkuma noteikumiem, kā arī, ja nav piemērojamas EK direktīvas par publiskajiem iepirkumiem – atbilstība Līgumā ietvertajiem vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas noteikumiem un principiem;
 - b) subsīdiju pieteikumu izvērtēšana saskaņā ar programmas kritērijiem un procedūrām, ieskaitot atbilstību noteikumiem par vides ietekmes novērtēšanu un tiesību aktiem un politiskajām nostādnēm par iespēju vienlīdzību;
 - c) finansējamo projektu atlase:
 - izraudzītie projekti atbilst programmas mērķiem un publicētajiem kritērijiem,
 - skaidrs pieteikumu pieņemšanas vai noraidīšanas pamatojums,
 - atbilstība valsts atbalsta noteikumiem,
 - atbilstība noteikumiem par attaisnotajiem izdevumiem,
 - finansēšanas noteikumu un nosacījumu iekļaušana lēmumos par finansējuma apstiprinājumu.
2. Līdzfinansēto preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas, kā arī no programmas finansēto izdevumu atbilstības pienācīga pārbaude, ko saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 13. pantu veic izraudzītā atbildīgā iestāde un starpniekorganizācijas starp subsīdiju saņēmējiem un atbildīgo iestādi:
 - a) "piegādājamo preču" (pakalpojumu, darbu, piegāžu utt.) atbilstība plāniem, rēķiniem, pieņemšanas dokumentiem, ekspertu ziņojumiem utt., vajadzības gadījumā veicot pārbaudi uz vietas;
 - b) subsīdiju apstiprināšanas nosacījumu ievērošanas pārbaude;
 - c) pieprasījumā iekļauto izdevumu atbilstības pārbaude;
 - d) visu radušos jautājumu pienācīga noskaidrošana pirms pieprasījuma apstiprināšanas;
 - e) piemērotas un uzticamas uzskaites sistēmas darbības nodrošināšana;

- f) revīzijas liecību nodrošināšana visos sistēmas līmeņos, sākot no subsīdiju saņēmēja;
 - g) saprātīgu pasākumu veikšana, kas ļauj pārliecināties par to, ka atbildīgās iestādes Komisijai apliecināto izdevumu deklarācijas ir pareizas, proti:
 - projektos, kas izraudzīti līdzfinansēšanai saskaņā ar ierastajām procedūrām un ievērojot visus paredzētos noteikumus un nosacījumus, izdevumi ir izdarīti atbilstošajā laika posmā,
 - līdzfinansētie projekti patiešām ir īstenoti.
3. Projektu izlases veida pārbaude pietiekamā skaitā un kvalitātē un pienācīga to turpmākā kontrole:
- a) izlases kārtā pārbauda vismaz 10 % kopējo attaisnoto izdevumu saskaņā ar šā lēmuma 4. pantu, un to apstiprina ziņojums par revidenta paveikto darbu;
 - b) izlase ir reprezentatīva un pienācīgi veikta riska analīze;
 - c) pienācīgs vadības funkciju sadalījums, kas nodrošina neatkarību;
 - d) atkārtota pārbauzu rezultātu kontrole, kas nodrošina:
 - rezultātu un, attiecīgā gadījumā, finanšu korekciju pienācīgu novērtējumu,
 - iespēju veikt vispārīgus pasākumus sistēmisku trūkumu novēršanai.

2.2.2. Palīgelementi

- a) pienācīga administratīvā kontrole, izmantojot tipveida pārbaudes punktu sarakstus vai tiem līdzvērtīgus paņēmienus, un rūpīga rezultātu dokumentēšana, lai, piemēram, pārliecinātos par to, ka:
 - maksājuma pieprasījumi nav jau agrāk izpildīti un darījumi (līgumi, kvīti, rēķini, maksājumi) ir nošķirami cits no cita,
 - uzskaites sistēmā uzrādītie izdevumi atbilst iegrāmatotajiem izdevumiem;
- b) pieprasījumu izskatīšanas un apstiprināšanas procedūru pienācīga pārraudzība;
- c) efektīvas procedūras, kas ļauj pienācīgi izplatīt informāciju par Kopienas noteikumiem;
- d) Kopienas finansējuma savlaicīga izmaksāšana subsīdiju saņēmējiem.

2.3. Indikatīvās skalas korekciju veikšanai pēc vienotas likmes

100 % korekcija

Korekciju var noteikt 100 % apmērā, ja nepilnības dalībvalsts vadības un kontroles sistēmā vai atsevišķi pārkāpumi ir tik nopietni, ka vispār netiek ievēroti Kopienas noteikumi un tādējādi visi maksājumi ir nelikumīgi.

25 % korekcija

Ja dalībvalsts vadības un kontroles sistēmas darbībā atklāj nopietnas nepilnības un ir pierādījumi plaši izplatītiem pārkāpumiem, turklāt pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanā novēro nolaidību, ir attaisnojama korekcija 25 % apmērā, jo var pamatoti secināt, ka nelikumīgu pieprasījumu nesodīta iesniegšana Fondam radīs īpaši smagus zaudējumus. Korekciju šādā apmērā lietderīgi piemērot arī atsevišķiem pārkāpumu gadījumiem, ja tie ir nopietni, tomēr neapdraud visu projektu.

10 % korekcija

Ja viens vai vairāki sistēmas elementi nedarbojas vai darbojas tik slikti un tik neregulāri, ka tie kļūst pilnīgi neefektīvi, lai noteiktu pieprasījuma pamatotību un novērstu pārkāpumu, ir attaisnojama korekcija 10 % apmērā, jo var pamatotī secināt, ka pastāv liels risks, ka Fondam tiks nodarīti ievērojami zaudējumi. Šāda apmēra korekciju lietderīgi piemērot arī atsevišķiem vidēji smagiem pārkāpumiem, kas skar sistēmas pamatelementus.

5 % korekcija

Ja visi sistēmas pamatelementi darbojas, bet to darbība neatbilst noteikumos paredzētajai konsekvencei, biežumam vai intensitātei, ir attaisnojama korekcija 5 % apmērā, jo var pamatotī secināt, ka tie nespēj pietiekami nodrošināt pieprasījumu likumību, un Fonds tiek pakļauts ievērojamam riskam. Korekciju 5 % apmērā lietderīgi piemērot arī mazāk nopietniem pārkāpumiem, kas skar atsevišķu projektu pamatelementus.

Tas, ka sistēmas darbību ir iespējams pilnveidot, pats par sevi nevar būt par iemeslu finanšu korekcijai. Jābūt nopietnai neatbilstībai skaidri formulētiem Kopienas noteikumiem vai labas prakses normām un jābūt reālam riskam, ka tā radīs Fondam zaudējumus vai radīs pārkāpumus.

2 % korekcija

Ja sistēmas pamatelementi darbojas pienācīgi, bet viena vai vairāku palīgelementu darbība ir pilnīgi traucēta, ir attaisnojama korekcija 2 % apmērā, ņemot vērā to, ka Fonds tiek pakļauts mazākam zaudējumu riskam un novērotie pārkāpumi nav tik nopietni.

Korekcijas apmērus palielina no 2 % līdz 5 %, ja pēc pirmās veiktās izdevumu korekcijas atklāj tādu pašu neatbilstību un dalībvalsts pēc pirmās korekcijas nav veikusi vajadzīgos koriģējošos pasākumus attiecībā uz neatbilstīgo sistēmas daļu.

Korekcija 2 % apmērā ir attaisnojama arī tad, ja Komisija, nepiemērojot korekciju, ir paziņojusi dalībvalstij, ka tai jāuzlabo sistēmas palīgelementi, kas ieviesti, taču darbojas nepilnīgi, bet dalībvalsts nav attiecīgi rīkojusies.

Vadības un kontroles sistēmas palīgelementu nepilnību gadījumā korekcijas piemēro tikai tad, ja nav atklātas nepilnības pamatelementos. Ja nepilnības skar gan palīgelementus, gan pamatelementus, korekcijas veic tikai atbilstīgi pamatelementiem piemērojamai likmei.

2.4. Strīdīgi gadījumi

Ja, stingri piemērojot šīs pamatnostādnes, veicamās korekcijas nepārprotami būtu nesamērīgas, var ieteikt korekciju mazākā apmērā.

Piemēram, ja nepilnības radušās tāpēc, ka Kopienas noteikumu vai prasību interpretācija ir apgrūtināta (izņemot gadījumus, kad var pamatotī uzskatīt, ka dalībvalsts par šīm grūtībām ziņotu Komisijai), un valsts iestādes apņēmīgi rīkojas, lai iespējami ātri novērstu atklātās nepilnības, šo atbildību mīkstinošo apstākli var ņemt vērā un ieteikt korekciju mazākā apmērā vai to nemaz nepiemērot. Tāpat pienācīgi jāņem vērā juridiskās noteiktības prasība, ja par nepilnībām nav paziņots pēc Komisijas dienestu agrāk veiktajām revīzijām.

Parasti to, ka nepilnības vadības un kontroles sistēmā ir novērstas tūlīt pēc to paziņošanas dalībvalstij, neuzskata par atbildību mīkstinošu apstākli gadījumos, kad izvērtē finansālās sekas tādiem sistēmiskiem pārkāpumiem, kas radušies pirms to novēršanas.

2.5. Aprēķinu bāze

Ja ir zināms stāvoklis pārējās dalībvalstīs, Komisijai jāsalīdzina šī informācija, lai nodrošinātu vienādu attieksmi, nosakot piemērojamo korekciju apmērus.

Korekciju noteiktajā apmērā piemēro tai izdevumu daļai, attiecībā uz kuru pastāv zaudējumu risks. Ja nepilnības radušās tāpēc, ka dalībvalsts nav ieviesusi attiecīgo kontroles sistēmu, korekciju piemēro visiem izdevumiem, kuriem bija paredzēta minētā kontroles sistēma. Ja ir pamats uzskatīt, ka nepilnības attiecas tikai uz dalībvalsts ieviestās kontroles sistēmas piemērošanu konkrētā iestādē vai reģionā, korekciju piemēro tikai izdevumiem, ko kontrolē šī iestāde vai reģions. Ja nepilnības, piemēram, ir saistītas ar to, ka nepietiekami pārbaudīti kritēriji, pēc kuriem nosaka tiesības uz lielāku atbalsta īpatsvaru, korekciju nosaka pēc lielākā un mazākā atbalsta īpatsvara starpības.

Korekciju parasti attiecina uz attiecīgā pasākuma izdevumiem pārbaudāmajā laika posmā, piemēram, viena finanšu gada laikā. Tomēr, ja pārkāpumi rodas sistēmisku trūkumu dēļ, kuri acīmredzot pastāv jau ilgu laiku un skar izdevumus vairāku gadu garumā, korekcija jāattiecina uz visiem dalībvalsts deklarētajiem izdevumiem, kamēr novēroti trūkumi sistēmā, līdz mēnesim, kurā tie novērsti.

Ja tajā pašā sistēmā atklāj vairākus trūkumus, attiecīgās korekciju vienotās likmes nesummē, pieņemot, ka visnopietnākais trūkums jau norāda uz riska faktoriem, kas piemīt kontroles sistēmai kopumā ⁽¹⁾. Korekcijas piemēro atlikušajiem izdevumiem pēc tam, kad ir atņemtās summas, kuras atceltas par atsevišķiem gadījumiem. Ja dalībvalsts nav piemērojusi Kopienas tiesību aktos paredzētās sankcijas, finanšu korekcijai jābūt vienāda ar nepiemēroto sankciju summu, pievienojot tai 2 % no atlikušajiem pieprasījumiem, jo sankciju nepiemērošana palielina risku, ka tiks iesniegti nelikumīgi pieprasījumi.

3. KOPĒJO FINANŠU KOREKCIJU PIEMĒROŠANA UN SEKAS

Ja dalībvalsts piemērojusi finanšu korekciju, kas ierosināta saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 2. punktu, Komisijai nav obligāti jāsamazina kopējais finansējums, tā var atļaut dalībvalstij no jauna izmantot atbrīvojušās summas. Turpretim finanšu korekcijas, ko Komisija noteikusi saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 2. punktu, noslēdzoties procedūrai, kas izklāstīta tā paša lēmuma 26. panta 3. un 4. punktā, visos gadījumos paredz samazināt atbalstam paredzēto kopējo piešķirumu no Fonda.

Kopējo korekciju automātiski veic tad, ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav pienācīgi ņēmusi vērā slēdzienus par Komisijas vai valsts iestāžu atklātajiem pārkāpumiem un/vai ja pārkāpums ir saistīts ar nopietniem trūkumiem dalībvalsts vai pārvaldības un maksātāju iestāžu vadības vai kontroles sistēmā.

Visas summas, kas pienākas Komisijai kopējo korekciju rezultātā, ir jānomaksā kopā ar procentiem saskaņā ar Lēmuma 2004/904/EK 26. panta 4. punktu, ievērojot šā lēmuma 3. panta 1. punktu.

(1) Skat. arī 2.3. iedaļu (2 % korekcija).